

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

Nye ord, sidene 215–221

Norsk	Morsmål	Setning med ordet
å okkupere		
okkupert		
å gi opp		
på forhånd		
å forsvare seg		
å vende		
et vendepunkt		
å presse		
å kreve		
å kapitulere		
å ta livet sitt		
endelig		
motstandsfolk		

Eksempelsetninger med noen nye ord. Sett kryss hvis du forstår setningen.

		Forstår
et vendepunkt	Før høsten 1942 gikk det bra for aksemaktene. Men høsten og vinteren 1942/1943 gikk det dårligere. Det kom et vendepunkt i krigen.	
motstandsfolk	Folk som kjemper og gjør motstand mot dem som har makten, kaller vi motstandsfolk. Motstandsfolk kjempet mot Hitler og Mussolini.	

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

Spørsmål til teksten

1 Hvorfor ble det krig mellom Sovjetunionen og Finland, og hva kaller vi denne krigen?

2 Hvem vant?

3 Tyskland klarte å okkupere fem land mellom april og juni 1940. Hvilke?

4 Hvilket europeisk land stod alene mot Tyskland sommeren 1940?

5 Hvorfor var det vanskelig for Tyskland å ta Storbritannia?

6 Hvordan prøvde tyskerne å få Storbritannia til å kapitulere?

7 Hvorfor ble radaren så viktig i slaget om Storbritannia?

8 Hvilke områder ønsket Mussolini at Italia skulle ha kontroll over?

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

9 Hvorfor ville Hitler gå til krig mot Sovjetunionen?

10 Når angrep Tyskland Sovjetunionen?

11 Se på kartet på side 217 i grunnboka. Hvilke europeiske land hadde Tyskland og Italia ikke kontroll over i 1942?

12 Hvilke to land kjempet om makt og ressurser i Asia?

13 Japan fikk mer og mer industri, men manglet noe viktig. Hva?

14 Hvorfor ønsket Japan å få kontroll over større områder i Asia?

15 Tyskland, Italia og Japan inngikk en avtale i 1940. Hva sa denne avtalen?

16 Japan angrep Pearl Harbor den 7. desember 1941. Hva var Pearl Harbor?

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

17 Det japanske angrepet på Pearl Harbor førte til at cirka 2400 amerikanere døde, og til at USA mistet mange krigsskip og fly. Men angrepet førte også til noe som var viktig for krigen i Europa. Hva?

18 Hvorfor var det så viktig at USA gikk inn i krigen på de alliertes side mot aksemaktene?

19 Hvorfor fikk tyskerne så store problemer i Sovjetunionen?

20 Slagene ved Stalingrad og Kursk i 1942 og 1943 var viktige vendepunkter i den andre verdenskrigen. Gikk det bedre eller dårligere for Tyskland etter disse to slagene?

21 Hva var D-dagen?

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

22 Etter D-dagen måtte Tyskland slåss på flere fronter. Hva betyr det?

23 Hva skjedde den 30.april 1945?

24 Når ble det igjen fred i Europa?

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

Riktig verb

Tenk selv, og sett inn verb som passer i setningene under. Husk å bøye verbene riktig.

- 1 Hitler og Stalin en avtale om at de ikke skulle angripe hverandre.
- 2 Tyskland Polen 1. september 1939.
- 3 Tyskland Danmark, Norge, Belgia, Nederland og Frankrike fra april til juni 1940.
- 4 Tyskland Storbritannia høsten 1940, men Storbritannia ikke opp.
- 5 I juni 1941 Hitler til angrep på Sovjetunionen.
Han avtalen han hadde med Stalin.
- 6 I 1942 Tyskland og Italia kontroll over store deler av Europa.
- 7 Japan naturressurser, og derfor landet ta kontroll over større områder i Asia.
- 8 USA gikk inn i krigen mot aksemaktene etter at Pearl Harbor angrepet av Japan i desember 1941.
- 9 Det dårligere for Tyskland etter de to store slagene ved Stalingrad og Kursk.

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

- 10** D-dagen en viktig dag fordi allierte soldater
..... i land i Frankrike for å slåss mot tyskerne der.
- 11** Mussolini ble av italienske motstandsfolk.
- 12** Hitler livet sitt i Berlin 30. april 1945.
- 13** Tyskland 8. mai 1945.
- 14** Tyskland og Italia krigen i Europa, og de allierte
.....

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

Vi jobber med kilder: Krigens lidelse

Innhold og språk er litt forkortet og forenklet.

Slaget om Storbritannia – Tysklands bombing av Storbritannia

Ernie Pyle var en journalist som fortalte hva han opplevde da bomber falt over London en kveld høsten 1940. Bare i september 1940 slapp tyskerne over 5000 tonn bomber over London.

«Dere har alle sett store branner. Men jeg tror ikke dere har sett en hel by full av store branner, kanskje hundrevis. (...)

Cirka hvert annet minutt kom det en ny bølge med fly over oss. Motorene hørtes ut som rasende bier. (...) Vi så mange brannbomber i lufta over oss. De eksploderte med et smell og et hvitt lys. Så kom de gule brannene. (...) Den største av brannene var rett foran oss. Flammene så ut til å gå hundre meter opp i lufta.»

Ruiner etter bombing av London

Kilde: <http://www.eyewitnesstohistory.com/blitz.htm>

Bombingen av Dresden

Fra 13. til 15. februar 1945 slapp mer enn 1000 britiske og amerikanske bombefly flere hundre tusen bomber og brannbomber over den tyske byen Dresden. Hele byens sentrum, 6,5 km², ble helt ødelagt. Nesten 25 000 mennesker ble trolig drept. Den 9 år gamle gutten Lothar opplevde bombingene. Da bombealarmen gikk, sprang han ned i kjelleren sammen med moren og en søster som var litt eldre. De bar familiens to små tvillinger.

Brannbomber over den tyske byen Dresden i februar 1945

«Noen minutter etterpå hørte vi et forferdelig bråk – bombeflyene. Det var eksplosjoner hele tiden. Kjelleren ble skadet, og den ble full av røyk. Lysene ble borte, og sårete mennesker ropte. Vi klarte å komme oss opp fra kjelleren. Da vi var oppe, kjente vi ikke igjen gata. Det var branner alle steder. Det var biler som brant og kjerrer med folk som prøvde å flykte. Alle skrek i dødsangst. (...) Jeg så sårete kvinner, barn og gamle som prøvde å finne en vei gjennom ruinene og brannene.»

Kilde: <http://timewitnesses.org/english/~lothar.html>

DEN ANDRE VERDENSKRIGEN

Bombing av japanske byer

I februar/mars 1945 bestemte USA seg for å bruke brannbomber mot japanske byer. Flere store japanske byer ble bombet denne måneden. Det største angrepet kom om natten 10. mars. Bare denne natten ble cirka 41 km² av Tokyo bombet og ødelagt. Mellom 80 000 og 100 000 mennesker døde denne natten.

Den franske journalisten Robert Guillan var i Tokyo under bombingene. Etter krigen skrev han en bok om det han opplevde.

Store deler av Tokyo ble ødelagt etter mange amerikanske angrep med brannbomber våren 1945.

«Men hvordan skulle de (innbyggerne) klare å slukke brannene i den sterke vinden og når ti bomber eller flere kunne treffe ett hus? Tusenvis av bomber regnet ned fra himmelen. (...) Takene på de svake husene av tre og papir ble ødelagt av bombene, og i løpet av minutter brant hele huset. (...) Der det var en kanal, kastet folk seg ut i vannet. (...) Hundrevis av dem ble senere funnet døde, ikke druknet, men kvalt av den brennende lufta og røyken.»

Kilde: <http://www.eyewitnesstohistory.com/tokyo.htm>

Snakk sammen

- 1 Hvilke tanker har dere etter at dere har lest om bombingene av London, Dresden og Tokyo?
- 2 Hvorfor tror dere at både aksemaktene og de allierte valgte å bruke brannbomber?
- 3 Hvilke følger fikk dette for sivilbefolkningen?
- 4 Vet dere om det er lov å bruke brannbomber mot sivile i dag, eller om det finnes noen internasjonale avtaler som sier at dette er forbudt?